

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal

Brassó, Kapu u. 60. sz. alatt.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Helyben háshoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.

Egyen számu ára 4 kr., kapható:

kis ábrákban, (rosszG. Tolár) és Erőcsen F. urak tiszteletben.

Feloldó szerkesztő

Dr. Vajna Gábor.

HIRDETÉSI DÍJ:

1 hasábos garmond-sor r. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr
2, hasábos garmond-sor 8 kr Nagyobb és többször i hirdetésnél
kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 80 k
bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttér sora 18 kr.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

A királyné szobra.

Brassó, október 4.

A királyné szobrának kérdése ma már országos ügy. Ép oly általános, érdekes és izgató, mint amily általános és lelkes volt a szoborra való adakozás eszméje. Társadalomban, sajtóban, sőt politikában is föl-fölvetődik minduntalan a kérdés: hol legyen, milyen legyen? És támadnak természetesen okos és hőbortos ideák, fantasztikus tervek és prózai ajánlgatások, olyanok, melyek közel járnak az életrevalóság jellegéhez s olyanok, melyekből minden gyakorlatiaság hiányzik.

Arról, hogy Erzsébet királyné szobra a fővárosban legyen, vitatkozni sem lehet, de nem is vitatkoznak. Budapest az ország szive s monumentális emlék, legalább Magyarországon, csak oda való, ahol az idegenek kizárólag fordulnak meg. Mindenesetre nem tartjuk fölöslegesnek megkérdezni, hogy abból a millió vagy két millió forintból

nem lehetne-e egy hatalmas szobrot Budapesten felállítani és több kisebb szobrot azonkívül vidéki nagyobb városainkban, mindenütt fehér márványból?

Ha azonban Erzsébet-szobor csak a fővárosban lesz, mindenesetre a legalkalmasabbnak látszik a Báró Atzél Béla terve a görög templommal künn a városligetben, a hol a szobor igen jó helyen igen szép arányokban bontakoznék ki, a templom magasztossága pedig szépen érvényesülne.

Az ellen a kísérlet ellen pedig már most tiltakoznia kell a nemzeti önérzetnek, hogy a szoborra nemzetközi pályázatot hirdessenek. Ez szégyene volt a magyar szobrászatnak, de kigunyolása annak a kegyeletnek is, melylyel mi magyarok Erzsébet királyné emléke iránt tartozunk. Hirdessenek mindaddig pályázatot, míg a lehető legjobb gondolat ki nem pattan, de csak magyar szobrászok között. Semmivel sem késünk el, ha több évig kell is várunk eredményre. A nemzeti

génusz mindig megszokott jelenni, valahányszor igazán szükség van rá.

Addig azonban, míg a pályázat terve is konkrét alakban fölmerülhet, pénz kell, nagyon sok pénz. Brassóban is folyik a gyűjtés s mint tudjuk, a Brassói Lapok gyűjtésének is máris szép eredménye van. Ujból is felhívjuk mindazokat, akiknél ivenk vannak, sziveskedjenek odahatni, hogy a magasztos célra mennél több gyűjön be s hogy mi brassói magyarok mennél többet mutathassunk be a kegyelet oltárán. Azért legjobb, ha mindenütt, ahol bármily iven gyűjtés történik, a gyűjtött összeget a Brassói Lapok-hoz, juttatják, így sokkal jobban kitünik a brassói magyarság kegyelete és áldozatkészsége,

A „Brassói Lapok“ tárczája.

A hol a királyné legszivesebben mulatott.

A „Brassói Lapok“ tárczája.

A koronázási ünnepségek lezajlása után Erzsébet királyné évek hosszú során át csak nem minden esztendőben eljött Magyarországra. Volt egy hely ebben az országban, mely őt különösen vonzotta, s melyhez csaknem ugyanolyan szeretettel ragaszkodott, mint gyermekkori első játékaiknak színhelyéhez: a possenhofi kastélyhoz. Ez a hely Gödöllő volt.

Tudjuk, hogy a magyar nemzet koronázási ajándék gyanánt szerezte meg és adta oda Gödöllőt királynéjának, s tán ennek emléke volt az, mi felébresztette és folyton ébren tartotta szívében a szeretetet ama gyönyörű hely iránt. De volt még azonfelül egy különös érdeke is: Gödöllőn látta nagyra nőni és szép hájadonná fejlődni legifjabb gyermekét: Mária Valéria főhercegnőt.

A királyné gödöllői életmódja bizonyos tekintetben emlékeztetett arra, melyet szülői Possenhofban folytattak. Játék, kirándulások, a gyermekek tanulmányainak felügyelete: ezek töltötték be a napokat, mikor a király távol volt. De ha Budapesten fogva tartották is napközben az országos ügyek, csaknem esténként kijött Gödöllőre a mi királynénk s ilyenkor visszhangzottak az élet vidám zajától, a gyermekek kacagásától a gödöllői kastély termei. Mondhatnók, hogy egészen polgári idill volt az, amely ilyenkor a Grassalkovichok hajdani fészkeben játszódott.

Szép tavaszi napokon és nyári estéken a gödöllői felső park akárhányszor látta Magyarországot Nagyasszonyát, amint gyönyörködött legifjabb leánya játékában. Akkor még az ő szívében nem pusztított a kegyetlen fájdalom, nem ölte meg, nem tompította el a vidámabb érzést és úgy tudott kacagni a kacagó gyermekkel, mint sok-sok évvel azelőtt, a possenhofi kastély fasorai alatt Nagy zsarnok volt a kis Valéria; nyári estéken ő parancsolt Magyarországot királynéjának — az igaz, hogy nyolc óráig, mikor

eljött számára az alvás ideje — de addig korlátlan hatalommal. Mert ha ő azt mondta: «mamácska, szembekötősdit játszunk», Magyarország koronázott királynéja akár azt is megengedte, hogy az ő szeméit bekössék.

Jöttek aztán olyan fényes napok, mikor főurak, külföldi tejedelmek vadászatra egybegyűltek Gödöllőn. S ilyenkor a mi királynénk egész szenvedélylyel hódolt a vadászat és a lovaglás sportjának. Nála különben senki sem értett ahoz, hogyan kell a legtüzesebb mént megülni és ha a vadásztársaság élén végigvágatott a tarlón, megállt a földmives és rajongó hittel azt rebesgette magában:

— Ime, itt halad Tündér Ilona és az ő kísérete.

Sok öröm után még több bánat következett. Az évek multak és a fájdalom felhői mindinkább összetornyosultak a mi királynénk gloriaövezte feje körül. Gödöllőt kerülte. Nem mintha kiseretett volna belőle, de mert ez a hely sok szeretetre és boldogságra emlékeztette, ami elmúlt, úgy hogy az árnyéka sem maradt meg. Vonzotta a nap-

Lapunk nyomdája Kapu-u. 60 sz. a. van.

Predeál érk. 5 óra 10 reggel; 1 óra 11 p. d. u. és [3 óra 31 p. d. u.]

Bukarest érk. 12 óra délbe; 8 óra 15 p. este és [9 óra 10 p. este].

Bukarest—Predeál—Brassó.

Bukarest indul: [9 óra 10 p. reggel]; 7 óra 45 p. reggel és 3 óra 15 p. d. u.

Predeál érk. [1 óra 12 p. délbe]; 3 óra 32 p. d. u. és 8 óra 1 p. este.

Brassó érk. [2 óra 18 p. d. u.]; 5 óra 20 p. este és 9 óra 8 p. este.

Minden pénteken indul Predeálról reggel 5 óra 11 p. Brassóba érkezik 6 óra 58 p. reggel.

Irodalom.

A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zenemű folyóirat ép most inegjelent XIX. füzeté tartalmazza a következő zenemű ujdonságokat: I. Gaál Ferencz. Merengés-Reverie. Ábránd, Erzsébet királynő emlékének. II. Truppel Károly „Felhők közül egy kis csillag haldokolva integet,” Magyar dalt. III. Fehér Aladár „La bella Marietta.” Lengyelkét. IV. Greizinger Iván „Notturmo” hegedűre zongora kísérettel. Ily rendkívül gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország” minden egyes 20 kros füzeté, miért is minden zongorázó és hegedűsnek ki a legjobb magyar dal, műdal, couplé, salon, tánczenét s hedű ujdonságokat birni óhajtja, figyelmébe ajánlhatók e zenemű folyóirat havonként kétszer megjelenő 10—10 oldal tartalmazó füzetéi. Egy negyedévben 6 füzet 60 oldal tartalommal 1 frt előfizetésért kapható s a mostani számmal lejárt III. évfolyam füzetéi együttesen kaphatók, vagy a most meginduló IV. évfolyamra előfizetések intézendők a „Zenélő Magyarország” Klökner Ede zenemű kiadóhivatalába, Bpest, IV. Csengery-utca 62. a., honnan megismerésre mutatószámot ingyen és bérmentve küldenek.

HIREK.

Brassó, október 4.

— **Városi közgyűlés.** Brassóváros képviselőtestülete csütörtökön délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart a főtéri tanácsház üléstermében. A tárgysorozat 17 pontból áll.

— **Elmaradt lapok.** A ma reggeli posta — nem tudni mi okból — nem hozott fővárosi lapokat. A lapok lemaradásának oka azonban valószínűleg abban van, hogy a fővárosban a hétfői lapok legnagyobb részt délben jelennek meg s így azokat hozzánk csak is az este induló s délután érkező gyorsvonattal küldhetik el.

— **Német színház.** A i. évi november havában német színház fog működni Brassóban. Bauer Leó nagyszabedni szinigazgató jön városunkba társulatával, hogy itt 12—15 előadást tartson. Bauer Leó neve eléggé ismeretes és ezért nem szükség őt a közönség szinpartoló részének ajánlani.

— **A kisküküllői vasútvonal megnyitása.** Október 1-én a küküllői vasútvonal Bonyhától—Sóváradiig terjedő vonala is megnyitott. A miniszterium részéről Halász Ignác min. titkár és Horváth Károly vasúti és hajózási főfelügyelő voltak kiküldve az átvételre. Kisküküllői vármegyét Sándor János főispán vezetése alatt Gál Domokos alispán, Kabós Ferencz országgyűlési képviselő, Horváth Ákos fő-

szolgabíró, Andrássy István és Papp Kálmán földbirtokosok képviselték. Maros-Torda vármegye részéről Mikó Árpád főispán és Dósa Elek országgyűlési képviselő jelentek meg. A vonal mentén levő községek lelkes fogadtatásban részesítették az átvételre hivatott bizottságot. Bonyháról egy negyed 10 órakor indult ki, a most már rendes közlekedésű vonat. Kórod-Szent-Mártonban Andrássy István, Kisküküllői vármegye volt érdemes főjegyzője lendületes beszéddel fogadta a bizottságot s őszinte elismerést és hálát tolmácsolt a magyar kormányhoz buzgó támogatásáért és a vármegye táradhatatlan, kiváló főispánja Sándor János iránt, kiknek segélye és hathatós közreműködése lehetővé tette, hogy a Küküllői völgyének eddig a forgalomtól ugyszólván elszigetelt lakossága hazánk közlekedési hálózatával most már direkt összeköttetésbe jött. Az éljenzéssel fogadott beszédre Horváth Károly vasúti és hajózási főfelügyelő válaszolt. A bizottságot üdvözlő beszédek között dicsérettel emlitendők még Kellner Mihály és Hermann Károly szász, valamint Galea Miklós és Dan Tivadar román nemzetiségű papok hazafias beszédei. Délben Erdő-Szentgyörgyön fényes banket volt, melyen ugy a kormány kiküldöttek valamint a két szomszédos vármegye képviselői is résztvettek.

— **Önkéntes iskola Marosvásárhelyen.**

Az erdélyi részekben fekvő XII. hadtest területén az idén Kolozsváron, Marosvásárhelyen és Nagyszabedben lesz gyalogsági önkéntes iskola. A városunkban állomásozó 2-ik és 50-ik gyalogezred önkéntesei ennél fogva az elméleti kiképzésben Marosvásárhelyen fognak részesülni, a hová már október 1-én elutaztak. A marosvásárhelyi önkéntes iskolában négy gyalogezred önkéntesei vesznek részt, mintegy 70—80-an. Az ottan megjelenő hetilap a „Marosvásárhely”, legutóbbi számában a következőket írja az önkéntes iskoláról: „Mamák és leányok örömeire fog szolgálni e kis hirecske, melyben jelentjük, hogy ez évben önkéntes iskola lesz városunkban. Már is megérkeztek a tánczterén előnyösen ismert fiatal gavallérok s utcainkon itt-ott látni lehet, a mint tüntető feszes, de bártortalan léptekkel, nyakukat a szokatlan gallérban mozgatni is alig tudva sietnek a kaszárnyák felé. A téli táncz-szezonban igen kevés petrezselem lesz.”

— **Uj színház.** A marosvásárhelyi szinügypartoló egyesület a múlt hó végén tartotta meg évi rendes közgyűlését, a mely egyhangu lelkesedéssel kimondta, hogy az állandó színház felépítésének mielőbbi megvalósítására a lépéseket sürgősen megteszi, a melyek közül első helyen az építmény helyének szerződészerű biztosítása és az építési tervrajz és költségvetés elkészítése emelendők ki. A szinügypartoló egyesület alapítókéje megközelíti az 50,000 frtot.

— **Közigazgatási bejárás.** A marosvásárhely-szovátai helyi-érdeku vasútnak közigazgatási bejárást a múlt héten tartották meg. A bizottság szept. 25-én Nyárad-Szeredában, 26-án K. Remetén és 27-én Szovátán tárgyalt. Szovátáig a következő helyeken lesznek állomások u. m. Nyárad-Szeredában rakodóval, Csiktalván megállóhely, Deményháza alsó végén állomás rakodó nélkül, Köszvényesen állomás, K. Remete felső végén állomás, továbbá állomás Szovátán rakodóval.

— **Nagy postalopás Romániában.** Ezen cím alatt irtuk lapunk szombati számában, hogy Konstanzában az ottani postahivatal egyik szolgálja a múlt héten feltört egy vas-

szekrényt és abból 460.000 leit ellopott. A tolvajt Romániában egy Tulcsi melletti kis faluban pénteken elfogták. A postatolvaj egy kis házat bérelt a csöndes faluban és a bérösszeg egy részét hatvan leit, vadouatuj bankóval fizette ki. Ez volt a veszte. A ház tulajdonosa gyanakodni kezdett és azonnal értesítette a tulcsai hatóságot, a melynek emberei azonnal megjöttek és letartóztatták a tolvajt. Éppen ebédnél ült a nagy korcsmában. Megtalálták nála kevés híján mind a 460.000 leit.

— **A hirdetési bélyeg kérdése.** A képviselőház pénzügyi bizottságának szombaton tartott ülésében Neményi Ambrus előadó szóvá tette a hírlapi hirdetésekre, valamint a fali hirdetésekre nehezedeő nagy bélyegilletéket, melynek eltörlésére elérkezettnek látja az időt. Lukács László pénzügyminiszter válaszában a hirdetési bélyegre nézve kijelentette, hogy az mai szervezetében csakugyan nem felel meg a helyes követelményeknek s nem áll összhangban az igazságos adóztatás elvével. Foglalkozni fog e kérdéssel s bár nincs kizárva [a teljes megszüntetés sem, erről ma még határozottan nem nyilatkozhatik. Mindenesetre igyekezni fog a hirdetési bélyeg ügyét úgy reformálni, hogy megfeleljen az igazságosság követelményeinek.

Harmath Lajos

ügyvédi irodáját

Fekete-u. 34. sz. házba helyezte át.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, miszerint utazásomból hazaérkeztem.

Brassó, 1898. okt. 1-én.

Dr. Tiltscher Jenő

fogorvos

Buzasor 5. sz.

A „Duna”

biztosító társaság vezérügynökségének irodája ezentul

Kapu-utca 6. szám alatt

van, a hól a tűz-, szállitmány-, és életbiztosítások felvétele is eszközöltetik.

Dr. Papp Árpád

ügyvéd

rodájával 1898. évi szept.-Mihály napján

a Kolostor-utca 4. sz. a.

(Boori Bömches-féle)

házba I. emeletre költözött.

Haszonbérleti hirdetmény.

A Fogaras városi ev. ref. egyházközség a tulajdonát képező napi, heti és országos (termény, ugyszintén barom)

vásárvám vételi jogát

mely kiterjed Fogaras város kül- és belterületére, árverezés, illetőleg **offert utján is** haszonbérbe szándékozik adni.

A bérlet ideje tart az 1899-ik év kezdetétől az 1904-ik év végéig 6 évre.

Kikiáltási ár évenkénti 5000 frt; bánatpénz 500 frt, mely az állam által elfogadott értékpapirokban is letehető.

Az offert utján árverezők ajánlatai is a fenti bánatpénzzel lálandók el.

A szóbeli árverezés folyó évi október hó 17-én d. e. pont 10 órakor fog megtartatni az ev. ref. első paplakon, mely időig a kello bánatpénzzel ellátott offertek is nyújthatók be az első felkészi hivatalhoz.

Az árerezési feltételek, mint szintőn a vásárvámtarifa is, az első felkészi hivatalnál barmikorbetekintethők s azokból kívánatra — méltányos díj mellett — másolatok is szerezhetők.

A fogarasi ev. ref. egyházközség kebi tanácsának 1898. évi szeptember 11-én tartott üléséből.

Pánczél Károly,

ev. ref. első pap és egyházi elnök.

488 (1-3)

542 a számhoz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A Fogaras vármegyei m. kir. államépítészeti hivatal területén levő Torda—nagyseben—brassói állami közutakon 1899., 1900., 1901., 1902., 1903. és 1904. években esz-közleendő kavicsszállítás biztosítása végett a folyó 1898. évi október hó 26-án a kereskedelemügyi m. kir. ministerium és a fentnevezett államépítészeti hivatal helyiségében zárt írásbeli ajánlatok után versenyárgyalás tartatik.

Felhivatnak ennelfogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a kereskedelemügyi m. kir. ministerium segédhivatalainak igazgatójához, vagy a fentemlített államépítészeti hivatalhoz ezimezve, legkésőbb a kitűzött tárgyalási nap d. e. 10 órájáig nyujtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkezett táviratok és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok öt pecséttel zárt borítékán a czimzés felvett világosan kiírandó az államépítészeti hivatal es azon állami közut neve, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépítészeti hivatalban átvehető ajánlati és felosztási kimutatási minta szerint teendő meg.

Azon esetben, ha ajánlattevő a kereskedelemügyi minister ur O Nagyméltósága által elfogadott, s az államépítészeti hivatalnál kitett kömínatól eltérő kőanyagot kívánna szállítani, ennek saját pecsétjével ellátott két mintáját ajánlathoz mellékelni, s egyuttal a felosztási kimutatás 6 rovataban a termelési helyet is megjelölni tartozik.

Az árnak a kereskedelemügyi minister ur O Nagyméltósága által elfogadott s az államépítészeti hivatalnál kitett mintával azonos, vagy bár attól elérő, de legalább is oly minőségű anyagra kell vonatkoznia.

A benyújtott ajánlatok vissza nem vonhatók s mindegyik ajánlattevő ajánlatának beadásától számított nyolcz hétig kötelezettségben marad.

Az államépítészeti hivatal területén átvonuló minden egyes állami közuti vonalra külön ajánlat nyujtandó be.

Az állami közutnak csupán egyes reszeire tett ajánlatok figyelembe vétetni ne fognak.

Ugy az ajánlat, mind a hozzá mellékelt felosztási kimutatás, szabályszerű bélyeggel latandó el és mindkettő az ajánlattevő által aláírandó.

A bánatpénznek az állampénztárba vagy adóhivatalba történt befizetését igazoló nyugta az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után az ajánlott árak összegének 5%-át kell kitennie.

Kézpénz vagy értékpapir az ajánlathoz nem melléklendő.

Azoknak az ajánlattevőknek, kiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az arlejtés eredménye feletti határozathozatal után fog kiadatni, illetve az intézkedés a kiadás iránt megtéetni.

A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a kincstárt azonban csak azon naptól fogva kötelezi, melyen azt kereskedelemügyi minister ur O Nagyméltósága elfogadja.

A szállítási szerződés es részletes feltételek, az ajánlati minta s ennek mellékletét képező felosztási kimutatás és kömínák az államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban átvehető, illetve megtekinthetők.

Kelt Fogarason, 1898. évi szeptember hó 27-én

472 (1-3)

Fogaras megyei m. kir. építészeti hivatal.

491. szám bvgh. 1898.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszék 1898. évi 4578. számú végzése következtében dr. Vajna Gábor ügyvéd által képviselt Papp Ferencz javára brassói Braikoff Gizella ellen 1000 lrt s jár. erejéig Brassóban 1898. évi május hó 15-én fogantatosított kielégítési végrehajtás uján lefoglalt és 795 lrt 40 krra becsült hazi bútorok, fehérneműek, edények és stbiből allo ingóságok nyilvanos árverésen eladatnak.

Mely arverésnek a brassói kir. járásbíróság VI. 45/2 1898. sz. végzése folytan 1000 lrt tőkekövetelés ennek 1898. évi május hó 27. napjától járó 6% kamata, 3 lrt 30 kr. váltó díj és eddig összesen 55 lrt 20 krrban bíróilag már megállapított, valamint 7 lrt 80 kr. 2 rendbeli arverés kiűzési és a még felmerülő költségek erejéig Bolonya városrész Vasut-utca 7. sz. a. leendő eszközösére 1898. évi október hó 6 napjának délelőtt 10 és folytatólag d. u. 2 óraja hataridőül kitűzének és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpenzüzetes mellett, a legtöbbet ígerőnek becsáron alul is el tognak adatni.

Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételarából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az arverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő az érdekelt felek s képviselőik kérése alapján a mai naptól számítatik.

Kelt Brassóban, 1898. szeptember 21. napján.

Deák László.

479 (1-1)

kir. bírósági végrehajtó

Helyiség változtatás.

Van szerencsém az igen tisztelt klienseim becses tudomására hozni, miszerint közjegyzői irodamat Czell Károly ur a Kolostor-utczában 15. és 17. számú uj házába az udvarban levő balfelöli I. emeletbe áthelyeztem.

Brassó, 1898. szeptember hó 28-án.

Schnell Károly,

kir. közjegyző.